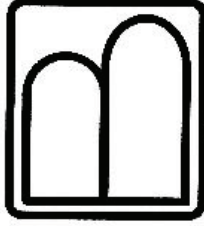

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه پژوهشی برای دریافت درجه

دکترای حرفه ای در رشته پزشکی

عنوان:

بررسی ارتباط بین مالتیپل اسکروز و ابتلا به سردرد های میگرنی در بیماران

مراجعه کننده به بیمارستان علوی

اساتید راهنما:

دکتر اسماعیل قریشی

دکتر سعید صادقیه اهری

استاد مشاور:

دکتر قاسم فتاح زاده

نگارش:

ثمر فتاح زاده

بهار ۱۳۹۵

شماره پایان نامه

۵۶۹

باشکراز:

همسر مهربانم و پدر و مادر عزیزم که همواره یار و یاور من بودند و نیز اساتید گرامی که تقدیرم دکترا قریبش، دکتر صادقیه

احمدی و دکتر فتح زاده که همواره راهنمایان و چراغ راه من در این پیمان نامه بودند

- ۱۱ ۲-۱-۶ بیماری ستون فقرات گردنی
- ۱۲ ۲-۱-۷ سینوزیت
- ۱۲ ۲-۱-۸ بیماری دندان
- ۱۳ ۲-۱-۹ سردرد ناشی از استعمال مفرط دارو
- ۱۳ ۲-۱-۱۰ میگرن
- ۱۴ ۲-۱-۱۱ ژنتیک
- ۱۵ ۲-۱-۱۲ پاتوژنز
- ۱۷ ۲-۱-۱۳ یافته‌های بالینی
- ۱۹ ۲-۱-۱۴ عوامل آشکارساز
- ۱۹ ۲-۱-۱۵ درمان
- ۲۰ ۲-۱-۱۶ اسکروز مولتیپل
- ۲۰ ۲-۱-۱۷ همه گیر شناسی
- ۲۱ ۲-۱-۱۸ آسیب شناسی
- ۲۱ ۲-۱-۱۹ پاتوفیزیولوژی
- ۲۲ ۲-۱-۲۰ یافته‌های بالینی
- ۲۴ ۲-۱-۲۱ بررسی‌های تشخیصی
- ۲۶ ۲-۱-۲۲ تشخیص

۲۷ ۲-۱-۲۵ درمان
۳۰ ۲-۱-۲۶ ارتباط بین MS و میگرن
۳۰ ۲-۲ بررسی متون
۳۶ ۳-۱ نوع مطالعه
۳۶ ۳-۲ جامعه آماری
۳۶ ۳-۳ تجزیه و تحلیل آماری
۳۸ ۳-۴ متغیرها
۳۹ فصل چهارم: نتایج
۴۰ ۴-۱ نتایج
۴۹ فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری
۵۰ ۵-۱ بحث
۵۴ ۵-۲ نتیجه گیری
۵۵ ۵-۳ پیشنهادات
۵۵ ۵-۴ ملاحظات اخلاقی
۵۵ ۵-۶ محدودیت های مطالعه
۵۶ منابع و مآخذ

فهرست اختصارات

MS = Multiple Sclerosis

RRMS= Relapsing Remitting Multiple Sclerosis

SPMS= Secondary Progressive Multiple Sclerosis

PPMS= Primary Progressive Multiple Sclerosis

بررسی ارتباط بین مالتیپل اسکلروز و ابتلا به سردرد های میگرنی در شهرستان اردبیل

چکیده

مقدمه و هدف: هر فرد در طول زندگی دچار سردرد می شود؛ برخی مطالعات نشان داده است که بیماران MS بیشتر از افراد عادی دچار سردرد شبه میگرن یا سردرد کلاستر میگرددند؛ در این بیماران انواع علائم بالینی میتواند وجود داشته باشد از قبیل: ضعف عضلانی، اختلال حس، آتاکسی، نوریت اپتیک. نوریت اپتیک یک علامت نسبتا شایع در MS می باشد که می تواند به صورت تازی دید، حرکات چشمی دردناک و سردرد بخصوص در قسمت فرونتال باشد. سردرد نیز یک علامت بالینی نورولوژیک است که منجر به مراجعه بیماران به درمانگاه یا مطب متخصصین اعصاب می شود، تشخیص های زیادی برای فرد با شروع سردرد مطرح می باشد که یکی از تشخیص ها ضایعات عروقی از جمله میگرن میباشد؛ هدف ما در این مطالعه بررسی ارتباط ابتلا به سردردهای میگرنی و ابتلا به MS می باشد.

مواد و روش ها: ۱۳۴ بیمار مبتلا به MS و به همین تعداد فرد سالم در یک مطالعه مورد-شاهدی که از نظر سن و جنس با گروه اول تقریبا همسان بودند وارد مطالعه شدند. فروانی و مقدار متغیرهای مختلفی مثل میزان بروز میگرن، تعداد حملات سردرد و ... جمع آوری شده و در نهایت توسط نرم افزار آنالیز آماری، تحلیل شدند.

یافته ها: میانگین سنی افراد گروه مورد در این مطالعه $41,5 \pm 9,4$ سال بود. از ۱۳۴ مورد تحت بررسی، ۹۸ نفر زن (۷۳,۱۳٪) و مابقی مرد بودند. در بین آن دسته مبتلایان به MS که سردرد مزمن مشاهده شده بود، ۳۶ نفر (۴۲,۹٪) سردردهای میگرنی و در گروه شاهد، ۲۲ نفر (۳۸,۶٪) سردردهای میگرنی داشتند. در این مطالعه مشخص شد که مبتلایان به MS، حملات میگرن بیشتری را نسبت به گروه دیگر تجربه می کنند ($P=0,05$ و $OR=3$). بررسی های بیشتر نشان داد که برخلاف نوع همراه با اورا، رابطه ی معنی داری بین ابتلا به MS و بروز سردردهای بدون اورا وجود دارد ($P=0,04$; $OR=1,94$)

نتیجه گیری: در نهایت بنظر می رسد که بین بیماری MS و میگرن ارتباطی مثبت وجود دارد؛ ارتباط بین میگرن بدون اورا و MS واضح است ولی در رابطه با نوع همراه با اورا، به مطالعات بیشتری نیاز است. هم چنین، به نظر می رسد که تعداد حملات میگرن در بیماران مبتلا به MS بیشتر از سایرین می باشد.

کلمات کلیدی: میگرن، MS، سردرد